

Nr. 7.
An. V.
1881.

Gherl'a
5/17
Aprilu.

Apare totu in a două Domineca. — Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pe unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru România și Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

FLORIC'A LUI DRAGANU.

Novela.
(Urmare.)

Petranulu ostasiu erá esaltatu. Cuvintele lui eráu eruptiunea unei patime ostasiesci — de-antâiu poternica, apoi din ce in ce stramutându-se intr'unu accentu alu dorerei pâna mai pre urma incetâ cu ochi plini de lacrimi.

Oh iubite tata, dise copil'a emotiunata. Domnulu Stefanu e trédiu, si care tiéra pe pamantu are unu domnu cum are Moldov'a? Moldovenii suntu la otara, si cene se bate că Moldovénulu? Cându a fostu lasiu Moldovénulu in lupta? — Betranii slabescu si-i urmează altii, teneri, cu poteri noue dar' cu acel'asi sufletu si cu acelea-si virtuti. Fii liniscitu, te rogu, tiér'a are voinici si tatarulu se va re'ntorná cu rusine. Tu ai ereditu din betrani o sabia vitéza, o'ai portat cu fala si o lasi nepatata . . . .

— Cui? sbieră betranulu ostasiu si sari in petioare că musicatu de sierpe.

— Cui? strigă éra.

Ochii copilei se amplura de lacrimi.

Dar' betranulu observă dorerea ei si o prinse de mâna si incepù a o mangaiá.

Si se mangaiá unulu pe altulu asié cum se potu mangaiá döue suflete bune si iubitóre.

Dupa unu tempu continua:

— Nu te superá, dragutia, — asié de multu am iubitu tiér'a, campani'a, si glori'a. Vedi drag'a tatei — si-s'i desvali o parte a fruntei tragundu-si perii albi la

o parte — vedi drag'a tatei, aci e taiatura afunda — mi-o-a datu unu tataru 'nainte de ast'a cu doue-dieci de ani — a fostu voinicu bravu, lovitura bine-chibzuita, lovitura indesata — — cu acést'a-su detorius inca. Am picatû de pe calu si nu i-o-am potutu re'ntorce. Omulu de omenia nu móre detorius, si Moldovénulu si platesce ce a primitu in lupta, pâna atunci nu póte mori. Am slabit, m'au lasatu poterile, si tatarului remanu detorius. Draganu trece că unu focu mare — cene va plati detorile mele?

Floric'a erá rumena că o flóre. Privi lungu la tata-seu apoi dise unu cuventu — unu cuventu fatalu: — Eu!

Betranulu zimbi cu fericire si strinse capulu copilei la peptu.

— Leulu nasce leu, drag'a tatei, copil'a tatei. — Femeile inse au altu rol, puicutia, armele suntu pentru barbati.

— Eu tata — dise copil'a resoluta. Pe Chanu-tataru 'lu va invinge o femeia, si acésta femeia va fi Floric'a lui Draganu.

Erá nótpe. Ventulu suflá fantasticu pe su feresti, se parea că si elu dicea cev'a in acestu momentu solemnu.

* * *

Nópte buna! dise betranulu, sarutandu fruntea Floricei. Nópte buna, bucur'a sufletului meu. Culca-te si dormi in pace, si viséza-te tu cu raiulu vietiei, cu fericirea tenerielor tale.

— Nópte buna, tata draga. Dormi liniscitu si viséza visulu fericitloru, viséza că nu iubesce nimenea cum te iubescu eu pe tene.

Copil'a a esită.

Si a intrat în odaia săa, o odaia mică și arangiată că o capela săntă. O mesutie mică, altă de toiletă, unu patu, câteva scaune, — și pe părți icone sante: patimile măntuitorului însărate în siru chronologicu, apoi de-asupra patului inca două icone: una a preacuratei Marie și cealaltă o iconă asemenea săntă: iconă mamei ei.

Florică se apropiă de mesutie, redică o cuthie mică și scosă unu biletu.

Pe acestu biletu scrise: „Vino indată!“ — Apoi chemă unu servitoriu și i-lu dadă.

— Ambăi în degete, incetu, se dormă liniscit... Betranulu Draganu înse nu dormă.

Dupa-ce se-a departat copil'a, 'si-a chiamat servitoriu.

— Adi amu serbatore, baiete — dise betranulu.

Servitoriul eră albu pe capu, dar' Draganu 'i dicea baietă. Asiē i-a disu 'nainte de astă cu patru-dieci de ani, asiē-i dicea si astădi.

„Hainele mele“ erau vîstimentele de parada militarescă.

— Ada-mi hainele, voi se me imbracu.

Servitoriul cunoștea virtutile, slabitiunile și capriciile betranului, deci se departă.

Să-i aduse mondurul de parada, brêulu intr'auritu, calciuni cu pinteni, sabă cea dragă. Si betranulu se imbracă cu ajutoriul servitorului din capu pâna în petioare, apoi luă sabă în mana și prinse a tăia cruce în dréptă și în stângă prin aeru.

Si în ochii lui ardea o flacara ce nu o vedi numai în ochiu teneru, față i-o inundă unu feliu de roșietă și se parea mai teneru cu două-dieci de ani.

Servitoriul totu tacea și facea cum i se demandă.

— Te gata baiete, vomu porni la Sucăvă. Tata-rulu vine, tiéră e în arme, — — — voi merge la curte se vădă, se scie Moldova că Draganu mai trăiesce.

— Hei, suntemu betrani, stăpâne, — calea-e lungă și obositore, — altii suntu chiamati adi....

— Betrani, baiete, betrani; dar' sufletul e teneru în noi. Vrău se mai stau la dréptă lui Stefanu pe unu momentu, apoi se stringu mană tovarasilor și se-i petrecu unu pasiu. Vomu porni și noi adi mâne pe o cale lungă, se ne petréca și ei — tovarasii.

Servitoriul se pleca și esă.

— Numai în degete, incetu.... se dormă Florică — numai incetu — striga betranulu după elu.

Apoi s'a pusă pe unu braziariu mare și a prinsu a medită.

— Numai incetu, se dormă Florică; dar' Florică nu dormă.

Ah, nu poate dormi acelu ce să angajatu la ce'a ce să angajatu ea.

Si mai eră inca ceva ce nu o lasă pe ea se dormă,

ceva 'naltu și luminat că și ceriulu, afundu că și marea, largu că totu pamentul mai dulce că visurile dulci și imbetatoriu că mórtea

Edificiul avea o terasa largă, și în jurul ei arbori stufoși și verdi. Pe această terasu se sedea Florică. În animă ei doară semtiuri, unul luminat că ceriulu, altul intunecat și greu că pamentul.

Lângă ea — mână în mână — unu Capitanu din ăstea, unu voinicu că unu bradu.

Lună eră pe ceriu și lumină fantastică, amorul în sinu și lumină și mai fantastică, Crengile arborilor se închinău și se 'ndoiau că și cându și ele săru închină semtiului ce fericesc teneretă, — și ventul de vîră asiē de duminică sioptea o sioptă săntă, o limba pe care numai cei teneri o precepă.

— Sandre, începă Florică, și la acestu cuventu erumpse în plânsu.

— Sandre, va veni o dî, cându, departe unul de altul, aruncat în virtegiul sortiei, espus la ispite — amorul nostru va fi pusă la probe mari, — crede-vei si atunci că te iubescu?

Junele o strinse în brație cu o dragoste infinită.

— Florica, 'naintea lui Ddieu este fidantia mea. Ddieu a auditu cuventul: te iubescu, — și se trece mu prin tôte valurile și fatalitatele vietiei — eu nu voi credu decât ce'a ce ai disu tu: te iubescu.

— Vă veni o dî, Sandre, cându totă lumea va dîce, vei vedea tu cu ochii că alergu după unu fluturu, și acelu fluturu nu va fi asia de ferictoriu că amorul nostru. Totă lumea, se poate ca-mi va dice nebuna — crede-vei si atunci că te iubescu?

— Oh Florica, dragă sufletului meu. Lumea crede după credintă ei, amorul crede după credintă lui. Eu credu ce'a ce dici tu și nu voi desperă în veci.

— Va veni o dî Sandre, și acădă dî va fi grea, cându eu 'mi voi imbiă mână unui barbatu, și poate că va veni apoi și cea din urmă cându va trebui se-mi tienu cuventul — crede-vei si atunci că te-am iubită?

Pe față junelui se trase o cetea palidă că unu velu de mortu.

— Ce'a ce ai disu tu Florica, acea e credintă mea. Credu în Ddieu și în amorul care me fericesc.

— 'Ti multiamescu Sandre, — Domnedieu bine-cuvinte credintă tă și amorul nostru. Mâne pleci la ăstea, am dorit u se-ti mai spunu acestea cuvinte grele. Mergi cu Ddieu și cu amorul meu. De vei căde în luptă, voi veni la tine; eră de vei reîntornă și nu vei mai află pe Florică — plângă unu siru de lacremi, cununa pe mormentul meu.

Si lună asia de fantastică privă, si frunză asia de duminică plângă.... (Va urmă.)

V. R. BUTICESCU.

LA OCASIUNEA PROCLAMAREI
ROMANIEI DE REGATU.

(14/26 Martiu 1881.)

Cantecu de bucuria.

Cânta lir'a mea iubita

Cânta dulce armonii,

Cânta-asié cá se resune

Ale Daciei campii!

Viersulu teu se se avénte

Peste vâi peste Carpati,

Pân' la Dunare si mare,

Pân' la fratii 'ndepartati . . .

Pâna unde mai resuna

Viersulu dulce romanesco,

Pâna unde fii de-a Romei

Responditi se mai gasescu . . .

Se vestésca cu mândria

Că poporulu meu iubitu

Dupa seculi de urgía

Astadi este fericitu . . .

Astadi visulu celu de auru

Ce stramosii l'au visatú,

Dupa-atâtea chinuri grele

Éta, s'a realisatu.

Si pe ceriulu Romaniei

Stéu'a mândra-a resaritú,

Stéu'a mândra-a fericirei

Ce-a luci necontentitu.

Éra scump'a Romanie

Asta tiéra de vitegi

Cá o fee din poveste

Stă 'naintea lumei-'ntregi.

Si strainii î-i admira

Chipulu svavu fermecatoriu,

Ér' dusimanolu in turbare

O privesce cu fioru . . .

Că-ci romanulu tiène minte

De dusimani si 'mpilatori;

Si-alui braçiu in resbunare

Este greu . . . destritoriu.

Lasa fia! . . . Tu Romane

Cânta numai ne'ncetatu;

"Se traiésca Romani'a

Cu-alu ei Rege 'ncoronatu;

Si Regin'a gratiosa

Alu nost' scumpu, placutu odorn

Ce-si iubesce cu ardóre

Tiér'a si alu ei poporu!"

Si-acestu cântu se-lu repetiésca

Totu romanu-adeveratu;

Ce doresce-a-si vedea némulu

Mândru, mare si 'naltiatu!

(Oradea-mare.)

FLORIANU SELAGEANU.

ODA

Majestatiloru S'ale Regelui Carolu I si Reginei Elizabet'a.

Dorulu săntu alu Romaniei si stravechi'a ei splendore
Ce 'ntr'a neamuriloru carte, viscolulu le-au fostu inchisu,
Domnedieu dându-Ti putere si unu sufletu cu ardóre,
La lumin'a dîlei astadi de-a T'a mâna s'a deschisu.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Ce te asceptám de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Cându alu vietiei vîntu suflâse, si Balcanii se clatira,
Éra mórtea incruntata, ecatombe secerá,
Ai sburatu cu-ai tierei vulturi, si-Ai luptatu, si multi perira
Inse glori'a romana, susu pe steaguri fluturá.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Ce te asceptám de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Din acelu sâng de martiri, lacrimi mari de libertate,
Si din gemetele stinse, cânturi reci de 'nvingatori,
Resari Independentia. Lupt'a fù pentru dreptate,
Si coron'a Romaniei, aparea 'ntr'a dîlei diori.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Te salutu!
Te salutu!

Cá in toiulu de bataia si in pace esti totu Mare,
Cá-ci strabati cu repediune spatiulu lungu unde-Ai purcesu.
Esti amicu artei, culturei si cu sorti de patronare
Imbraci patri'a romana in flamid'a de progresu.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Ce te asceptám de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Unu daru dulce, o lumina, că o geana angerésca
Intr'unu zimbetu plinu de haruri cade, cade pe sermani;
Si orfanulu cându se 'ntórna desmerdatu se multiamésca,
Striga: mama, e Regin'a! ce-mi dà pâne, strae, bani.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Ce te asceptám de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Din arcanele domniei Ati râpitu cu focu secretulu
Care léga séu recesce pe supusi de Domnitori.
Anim'a Ve este Mare, sufletulu Ve e decretulu
Ce-i sortit u se indulcésca pe sermanii muritori.

Dî frumosa de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire,
Ce te asceptám de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Salta scumpa România! si-ti inaltia mândră frunte,
Regele cu-A S'a Regina de poporu s'a 'ncununatu.
Si din Mare, adi resuna in Carpati, in vîrfu de munte
Strigatulu betranu de Urra! ce in lumea-a resunatu.

Dî frumosă de marire,
Alu animei nôstre cultu;
Dî de vecinica iubire.
Ce te asceptăm de multu:
Te salutu!
Te salutu!

Scumpa tiéra, România! anim'a batêndu î-mi dîce:
„Cu Regin'a-Elisabet'a ce-i alu provedintiei daru,
Si cu Regele teu Carolu, vei fi mare si ferice!“
Se jurâmu amoru, credintia, deci pe-alu patriei altaru.

Dî frumosă de marire,
Alu animei nostre cultu!
Dî de vecinica iubire
Ce te asceptăm de multu!
Te salutu!
Te salutu!

TRAIÉSCA ROMANI'A SI CAROLU CRAIULU EI!

Periti voi gânduri grele, periti voi lacrimioare
Ce eri inca udarati obrazu-mi intristatul!
Vestiti la lumea mare că adi e serbatore;...
Că-unu visu, unu visu de auru e adi realisatu!
Palatulu si colib'a, boeriulu si pastorilu
Unu cugetu aiba astadi, o vóce numai ei...
La Dunare, la Carpati adi strige muritorilu:
Traiésca România, si Carolu craiulu ei!

Frumosă Romania! feciora-'ntre feciore!
Adi lumea te admira, te-adóra toti ai tei;
Din dî in dî mai mare devine-a t'a splendore
Ce frange si orbesce dusimani'i tei misie.
'Nainte! totu nainte pe calea inceputa,
Că-ci ai unu bunu protectoru : pre Domnulu Domnedieu,
Ce grija' ta ti-o pôrta — acasa si la lupta;
Si Domnulu unu fiu are: pre Carolu craiulu teu!

Sermana tierisióra ! prin câta suferintia,
Prin câte lupte grele trecut'au capulu teu!
Dusimani... ei misieii, credeau că esti fintia
Ce 'n veci nu se ridica din somnulu ei celu greu;
Si adi ei negrii 'n fața de négr'a loru mână
Uimiti de pasiu-ti siguru... 'nainte totu mereu...
Vedu singuri că esti tare. Strabun'a vitejia
Le-ai aretat la Plevn'a cu Carolu craiulu teu!

Dar' cu atât'a numai, cu glori'a-aretata,
Cu sangele teu sacru nu-uu fostu indestulati, —
Din anim'a-ti ardiênda cerut'au o bucată ....
Si tu le-ai datu si-ace'a — cu ochii lacrimati!
Ba, dat'ai chiar' si drepturi la roiu de lipitôre...
Se-areti numai la lume ce séminturi nobili ai!
Si dup'-atare probe, adi libera si mare:
Regatu esti, România, si Carolu primu-ti craiu!

Esti libera si mare, regatu esti Romania!
In mâni-ti adi ti-e tórttea si viitorilu teu;
Nici nu me temu eu, tiéra de dulce armonia,
Că culmea fericirei nu-o-ajunge genulu teu;

Că-ci popululu ce scie — cându dulcea tiéra cere —
Unitu se fia 'n cugetu: ori cătu de micu ar' fi,
In vinele lui are a lui Samsonu potere !...
Si ast'felii e alu teu populu ce vecinieva trai.

Periti dar' gânduri grele, periti voi lacrimioare
Ce eri inca udarati obrazu-mi intristatul!
Lasati-me in pace, că-ci adi e serbatore, —
Unu visu, unu visu ferice vedu adi realisatu;
Palatulu si colib'a, boeriulu si pastorilu
Unu cugetu aiba astadi o vóce numai ei...
La Dunare, la Carpati adi strige muritorilu:
Traiésca România, si Carolu craiulu ei!!

(Jadani.)

T. V. PACATIANU.

DESCEPTAREA.

Intristatul plin de dorere
Si in creri confusu grozavu,
Suferiam in lantiuri grele
Tiranitu că si unu sclavu!

De mi se clatină lantiulu
Peptu'-mi umplea cu fiori,
De tortura pagânescă
Me scaldâm in asudori.

Dar' usi'a dela 'nchisore
De-odata s'a descuiatul
Si-o radia din scumpulu sôre
Inchisore-a-un luminatul.

Eu esindu din inchisore,
Me vediù incunguratu
De-o elita militare,
Ce me luă escortatu.

Lângă-o culme majestosă
Ajungându pre plaiu cu flori,
Suna-o vóce fiorosă :
Stai că-aci trebe se mori!

Sórele spre repausare
Gata, cu gele caută
La scen'a de intristare
Ce pre mine me-asceptă!

Si-o radia de mangaiere
Catramine intindea,
Se aline-a mea dorere
Ce cainti'a 'mi stîruiă.

Ca 'n intrég'a mea viétia
Alta-ce nu am smintitul,
Decătu gîntea mea romana
Preste tóte o-am iubitul.

Erá lacrimele-amare
Stórse prin antagonismu,
Doriám că se fie sterse
Prin virtuti de romanismu;

Si prin visurile mele
La-altu-cev'a n'aim cugetatu
Că la-o România mare
Cu-unu poporu civilisatu.

Cu ast'feliu de conștiință
Capulu plecu nebânuitu
Făr' de nici o 'nforare
Sub alu spadei ascuțitru.

Pentru limba si natiune
Gata ! gata sum se moru ;
Pentru-acesteia mórtea-mi vine
Cá celu mai nobilu odoru ! —

Nici de sabii ascuțite,
Nici de glónție de dusimantu
Nu mi-e gróza, nu mi-e frica,
Cá-ci amu sufletu de romanu.

Sub aceasta meditare
Sórcle ér' s'a ivitu,
Eu din cugetarea-afunda
Reculesu am tresaritu.

Lantiulu cá sî o fantóma
De pre mine-a disparutu
Starea mea fù numai tipulu
Tempului care-au trecutu.

Cá-ci elita militare
Carea m'a fostu cungiuratu
Strigă : Urra ! se traiescă !
Romani'a cá Regatu !

(Gy. Varsiandu.)

SIMEON P. DESSEANU.

MAIESTATII S'ALE CAROLU I REGELE ROMÂNIEI.

Cându România, Sire, Rege V'a aclamatu
Si Dumnedieu din Ceiuri V'a bine-cuvântatu ;
Eu Ve urezu din parte-mi ani multi, dile frumóse
Si Domnie bogata in fapte glorióse.

GR. M. ALEXANDRESCU.

O PAGINA DE AURU DIN VIÉTIA UNEI FEMEI.

In anim'a femeiloru se intr'unescu cele mai nobile
sém̄tieminte. Dintre tóte acestea inse mai multu le im-
podobesce sém̄tiulu de compatimire.

Si acestu sém̄tiementu a animei femeiesci nu se
pléca numai spre individi singuratici, ci cuprinde intréga
lumea patiminda : sterge lacrimele cersitorialui si mân̄gaia
pre fiulu patimindu alu palateloru.

Pretutindenea unde durerea stórcle lacrime din
ochii seracului, unde lips'a séca poterile de viétia, unde
chinurile strivescu pre fiulu durerei, unde sudorile de
mórte ale betranetieloru umplu incretiturile façiei : se
presentéza femeia' compatiminda si sterge lacrimele se-
raciloru, redica pe celu strivitu, scôte din bratiale seci
ale lipsei pre orfanulu si veduv'a aprópe de mórte, si
mân̄gaia pre moribundu — tindiéndu ajutoriu celoru ce
au de-a remané fára spriginu.

Si ori-cine va vedé pre femeia indeplinindu faptele
compatimirei, nu póte se nu admire, iubésca si adoreze
pe femeia.

* * *

Unu pruncu cersitoriu stá in cornulu ultiei cu
façia uscata de fóme, tiéntindu-si ochii rogatori spre
multimea nepasatoria, — cu frica 'si intinde mân'a tre-
murânda dupa mila, rogandu-se cu suspinu :

— „Mam'a e bolnava de mórte, micutiulu meu
frate nu a mancatu de doue dile. Induratí-ve de mam'a
mea!... Ajutáti pe frate-meu!...“

Pentru sine nu cere nimicu, — elu sufere bucurosu,
numai mam'a s'a se capete ajutoriu si numai fratelui
seu mai micu se-i póta duce o bucatura de pane.

Cu ingâmfare trece pe lângă elu fiulu resfaçiatu
alu lumei aristocratice, — ar' fi si rusine pentru din-
sulu a se oprí inaintea cersitorialui golu si desbumban-
du-si paltonulu elegantu se-i arunce doi-trei dieceri;
se póte cá i-s'a facutu mila de elu dar' nu-i ajunge
tempulu cá se-lu impartasiésca in cev'a ajutoriu. Cu
asprime privesce banchirulu pe prunculu lipsitu. Nu
crede la ast'feli de cersitori, pentru ace'a sbierându
asupr'a pruncului tremuratoriu 'lu amenintia cu sbirii
politiei. In desertu 'si intinde mân'a bietulu cersitoriu,
nu-i cene se se indure de elu cu o bucată de pane séu
cu unu cruceriu, — toti 'su surdi la vocea lui! Dar'
éca se aprobia o femeia imbracata in doliu. — „Mam'a
e bolnava de mórte, micutiulu meu frate nu-a máncațu
de doue dile!...“

Se opresce, privesce cu indurare pe prunculu tre-
murânda, — lacrime i-inunda façia si dorere compati-
mitore i-petrunde anim'a, — icón'a trista a mortiei se
infaciósiéza inaintea ochiloru sufletului seu. — Oh, si
dela sinulu ei a rapitu mórtea pre iubitii sei!

Velulu veduvieei acopere brasdele cu cari durerea
si-a însemnatu urmele s'ale pre façia ei, dar' nu póte
se-si inadusie amaratiunea care si astadi i-i umple anim'a.

— Condù-me la mama-t'a prunculu meu! Undo
locuiti ?

Prunculu privi cu surprindere pre dam'a eleganta,
apoi cá si cum ar' vedea inaintea s'a pre angerulu seu
mantuitoriu, pléca fára cuventu, tacutu si veselu.

* * *

Intr'unu bordeiu sutteranu jace serman'a mama
parasita de toti. Façia i-e palida, busle seci si ochii
cadiuti afundu in capu. In chilia nu se aude decat
suspinulu inadusitu a bolnavei si plânsulu pruncului
flamêndu.

Prunculu cersitoriu ingenunchia lângă patulu ma-
mei s'ale, i-i redica mân'a uscata si fora de a dice unu
singuru cuventu aréta pre dam'a eleganta.

Dam'a in linisce se aprobia de bolnava, i-i prinde
mân'a cu gingasia si intorcându-se catra pruncu dise:

— Mergi fiulu meu in cas'a vecina si spune me-
dicului care locuiesce acolo cá-lu rogu se vina pre pu-
cinu tempu aici.

Si dicindu acestea dimise pre pruncu, dându-i
biletulu seu de visita.

Prunculu uimitu privesce pre dama, indoindu-se

ca mediculu o se vina in acestu bordeiu umedu si seratuiu, dara privirea plina de confidentia a damei 'lu incuragiaza si elu pleca aruncându inca o privire spre patulu de durere a mamei s'ale.

Mediculu veni indata; si esaminandu cu ingrigire pe morbosa, i-se incretiesce fruntea. Dam'a cunoscé aceste incretiri insemnatóre de pericol si intristandu-se si dens'a intreba:

— E incurabila, d-le medicu?

— Nu chiar'. Dar' avemu de lucru cu o aprindere de plamâni si cu o inflamatiune negligiata. Inse — vomu probá!

Dicându acestea, serie unu receptu, — care prunculu, la dispunerea damei, 'lu duce in apoteca. Prese pucinu elu se re'ntorce cu medicin'a gata. Dam'a luându-o dede dintr'ëns'a bolnavei conformu indrumarei medicului.

— Asié prunculu meu, vedi asié — dise catra pruncu — dà câte o lingurită mamei t'ale in tota diumetatea de óra. Eu voiu cercetá in tota diu'a pre mama-t'a. Ér' banulu acest'a pune-lu bine si cumpera cu elu lemn de incalditu si bucate pentru tene si ai tei.

Si mai adresându inca câte-va cuvinte de mângaiere morbosei, se departa.

* * *

Siese luni au trecutu de-atunci. Intr-o di ciocnescu usioru la odaia domnei. Usia se deschide si prin ea intra o femeia cu doi prunci de bratu.

Celu mai mare cu ochii plecati la pamantu saruta man'a domnei precându celu mai micu prindiendu-se de vestmémentulu mamei s'ale se trage cu frica la spatele acelei'a.

— Nò femeia draga — agrai domn'a cu blandetia pe muierea ce intráse — me bucuru ca cu ajutoriulu lui Ddieu te-ai redicatu.

— Cu ajutoriulu lui Ddieu si alu d-t'ale, nobila domna! dise femeia sermana stergându-si lacrimile. Anim'a generósa si sufletulu nobilu alu d-t'ale a mantuitu pre mama pentru prunciile sei si pre prunci pentru mam'a loru. Nu am venit se multiamescu inalt'a gratia a d-t'ale, pentru-ca acest'a mi-ar' fi cu neputintia, ci amu venit se-ti presentezu pre prunciile mei imbracati in vestimentele cele noue care ai binevoitu a le tramite.

— Se tacemu de acestea, buna femeia! Se multiamumu numai provedintiei că ti-a ajutatu a te redicá din patulu durerei; ér' acum mergi de graba la barones'a carei'a te-amu recomendatu si care te va primi in servitiu. — — Miser'a femeia cu ochi inundati in lacrime redica mân'a benefacatórei s'ale si i-o sarută cu multiamita. Domn'a 'si intórce façia de catra ea, că se nu-i védia lacrimele ce-i curgu din ochi.

— Grăbesce, numai grăbesce buna femeia, că se nu te previna cenev'a! adausé ea..... Apoi intră cu grabire in chili'a vecina că se lase cursu liberu lacrimelor s'ale..... Si acestea lacrime erau expresiunea cea mai fidela a multiamirei ce sém̄tiá in anim'a s'a

pentru-ca i-a succesu a aliná durerea unei mame aprópe de usia mormémentului si a redicá pre o familia ajunsa la estrema lipsa.

Miser'a femeia se indepartă benecuventându pre salvator'i'a s'a si a prunciloru sei.

* * *

Pâna cându va sém̄ti femeia, pâna cându ea se va scf misicá la privirea ómeniloru lipsiti si necajiti: pâna atunci durerea va aflá alinare, intristarea consolare si lips'a indestulare in sém̄tiulu de compatimire a femeiei.

Si acestu sém̄tiu nu va incetá nici cându de-a-o indemná la fapte nobile si generóse; că-ci elu traiesce in ea pururea si nu se va stinge din anim'a femeiei de cătu cu ultim'a palpitate a ei!

Com. prin ANN'A C. POPU.

REVISTA.

Regatul României s'a recunoscutu deja de catra toté poterile Europene precum si de catra Republic'a Statelor unite Americane.

Carol I. Regula României va fi de-aci incolo numele Regimentului austriacu de infanteria nr. 6, a carui a sieffu este Majestatea S'a Regale Romaniei.

Bani romaneschi noi cu efigi'a Majestatiei S'a Regelui Romaniei s'a batutu la Vien'a si o suma de 250,000 franci in auru au fostu si transportata la Bucuresti.

Regele României Carol I. a fostu distinsu de catra Republic'a francesa cu Medalia militara francesa. Acésta Medalia, care se dà numai soldatiloru distinsi in lupte sangeróse si generaliloru re'ntorsi cu victoria de pe câmpulu de batalia, a fostu tramisa Domnului Romaniei cu pucinu inainte de-a se fi proclamatu acest'a de Rege si asié a sositu la adres'a Principelui Romaniei cu urmatóri'a scrisore:

Jules Grevy

„Presedinte alu Republicei francese,
Catra Principele CAROLU alu Romaniei.

„Mare Amice! Dorindu a ve dà unu semnu de simtiemintele nóstre de simpatia si de stima, amu hotarită a ve conferi Medalia Militara. Aceste modeste insemné, rezervate numai pentru simpli nostri soldati, voru fi cu demnitate puse pe peptulu Altetiei Vostre, care le-a meritatu intr'unu chipu vitejescu in capulu armatei S'a.

„Suntemu convinsi, ca le veti primi că o dovéda de dorintia sincera de a intarí intre Republic'a Frantesa si principatulu Romaniei relatiunile de buna amicía, care le unescu.

„Scrisu la Paris, la 14 Marte 1881.

„Marele Vostru Amicu

Julles Grevy.

Contra-semnatu „Barthélémy, St. Hilaire.“

Acésta epistola, sosindu de-odata cu proclamarea Regatului, Regele Carol I. a fostu intrebatus, déca doresce a i se schimbă form'a, spre a fi adresata Regelui; Majestatea S'a a respunsu, că a comandatul că Domnul ostirea romana si astfelui doresce se-i fia adresata si epistol'a, prin care i se confere Medalia Militara francesa. Acestu respunsu aréta cultulu ce-lu are Majestatea S'a pentru amintirea glorioasa a luptelor din Bulgaria, precum epistol'a presiedintelui Republicei Fran-

cese dovedesce resunetulu, ce au avutu acele lupte in tóta lumea, si renumele ce ele au ascuratua natiunei romane si Regelui ei. Modest'a Medalia Militara francesa, este unu semnu de distinciune multu mai rénituit decât cele mai pompóse decoratiuni; pucini generali au avutu fericirea de a o primi si, dintre capii Statelor, n'a avut'o, pe cătu scimu, decât numai Victor Emmanuel, regele galantomu, si reconstituitorul regatului Italianu. Doi fundatori de regaturi au purtat'o. Atâtu Romanii cătu si Regele romanu voru primi cu o adêncă multiamita si recunoscintia acestu nou semnu de simpatie dela ace'a natiune, cu care suntu legati prin atâtea relatiuni de origine si de educatiune precum si prin sémieméntulu recunoscintiei unitu cu traditiunea.

Incoronarea Regelui si Reginei Romaniei se va indepleni in diu'a de 10/22 Maiu, care e a patr'a aniversare a proclamarei Romaniei de Statu independinte. La acestu actu solemn va fi reprezentata fia-care comunitate a Romaniei prin doi delegati. — Pre unu caru de triumfu trasu de 12 boi impodobiti cu flori se va asiedia unulu din cei mai inalti bradi din piscurile Carpatilor. La drépt'a carului voru merge juni tierani investiti in costumu nationalu, la stâng'a tierance asemenea in costumul loru. In diu'a incoronarei se va dà unu banchetu grandiosu tieranilor.

Majestatea S'a Regele Romaniei care e presedintele onorariu perpetuu alu Academiei Romane a luat partea la mai multe siedintie de estu-tempu a acestei institutiuni par escelence scientifico-literara.

Cununi'a Principelui moscenitoriu de corona alu Austro-Ungariei Rudolfu cu Principesa Stefanii'a fiic'a Regelui Belgiei va fi in 10 maiu anu c. — Statulu Belgiei inzestréza cu 250.000 franci pre tener'a mirésa.

Academi'a Romana in siedint'a din 3/15 I. c. a impartit cele trei premia destinate pentru cele mai bune lucrari literarie. Marele premiu Herescu de 12 mii lei n. l'a datu d-lui Vasile Alecsandri pentru opulu „Despotu Voda“, — premiul Lazaru de 5 mii lei n. d-lui P. S. Aurelianu pentru opulu „Tiér'a nóstra“, — premiul Eliade de 5 mii lei n. d-lui B. P. Hajdeu pentru opulu „Linguistic'a româna.“

Membri ordinari la Academi'a romana in locurile vacante fură alesi domnii At. M. Marienescu, Jacobu Negrucci si S. F. Marian.

Dr. Gregoriu Silasi savantulu professoru dela universitatea din Clusiu si membru alu Academiei romane, a fostu distinsu cu diploma de doctoru in filosofia honoris causa.

Atentatele asupr'a imperatului Russiei Alesandru II. Primulu atentatu asupr'a imperatului Alesandru l'a comis u Charakasoff in Petersburg la 15 Aprile 1866. Unu sateanu a sarit si a smâncit arm'a din mâna asasinului, scapându astfelui vieti'a imperatului. Unu anu mai tardiu la 13 Juniu Polonulu Berezowzki a pusicatu asupr'a imperatului Alesandru la Paris, care venise pentru espozitione, si se află tocmai in trăsura lângă imperatulu Napoleonu III pe drumulu catra Bois de Boulogne, dar' glontiulu nu nimeri. De atunci pana la 14 Aprile 1879 n'a mai redicatu nimeni man'a asupr'a vietii Tiarului. In acesta di unu fostu dascalu anume Solovieff, a trasu int'r'o deminézia in Petersburg trei focuri dint'r'unu revolveru asupr'a imperatului, pre candu acesta se preamblă; imperatulu remase nevulnerat. La 1 Decembre 1879 se comise unu nou atentatu asupr'a Tiarului, i-se pregatisé a-lu aruncă in aeru prin explozune d'impreuna cu intrég'a s'a suita la intrarea trenului imperialu in Moscva unde dela o casa invecinata se subminase sinele drumului de feru. Imperatulu scapă neatinisu. Asemenea nu succesé nici atentatulu, care

cu pucine luni mai tardiu l'a incercat in palatulu de érna cu dinamitu. A dôu'a din bombele aruncate asupr'a trasurei s'ale in diu'a de 1/13 Martiu a. c. i-i curmă vieti'a.

Tiarulu Alesandru III. este privit u in Rusia ca unu sociu si tata de familia de modelu si, de candu s'a casatorit u in 1866 cu princi'sa danesa Dagmar, cu Tiarin'a actuala Mari'a Feodorovna, trece de unulu, care despreutesce si persecuta fora mila ori ce morala lacsa si usiora in vieti'a sociala si conjugala. Vieti'a familiara a fostului printiu mostenitoriu se dice a fi fostu chiaru o vieti'a de burgesu si fam'a in Russa istorisesce ca si cei patru copii ai fiului imperatului au fostu dedati nu numai la mancari forte simple, ci cate odata si la haine si incaltaminte bine petecite. Nu se cheltuiä nimicu in casa, fora ca printiulu mostenitoriu se ie' notitia si se examineze modulu de intrebuintiare; se spune inse, ca nici unulu dintre marii duci russesci nu ar' fi impartit ajutore atâtu de multe, atâtu de bucurosu, ca printiulu mostenitoriu. Aceste insusiri de caracteru burgesu, au facutu pote se se latiesca intre poporul rusescu parerea: „Deca va deveni acest'a ioperatu, atunci voru deveni ómenii de omenia la rîndu.“ — Deslusirea ce a dat'o printiulu mostenitoriu imperatului Alesandru II, candu acest'a i-i imputa ca nu a fostu invitatu o personalitate de positiune inalta, respundiendu-i: „Eu nu primesc in cas'a mea hoti!“ mergea in anulu trecutu in Petersburg din gura in gura si contribui multu de a face pe principe si mai placutu la poporu. Printiulu mostenitoriu a si fostu intre membrii de frante ai casei imperatesci singurulu, care cu tote atentatele continue, potea ceteză de-a se areta prin stratele capitalei totudeaua in trăsura deschisa.

Sórtea preotilor in România. „Monit. off.“ publica o circulara, prin care ministrulu de interne atrage atentiunea prefectilor asupr'a sórtei preotilor, care trebuie definitiva fisata, si i-i invita, se staruiesca pre lângă comitetele permanente, ca se prevéda in budgele comunelor, atâtu urbane cătu si rurale, lefile necessare personalului clericalu.

Productiunea si consumatiunea chartiei se redica astazi la o cifra formidabila, care merge crescendu pe fia-care anu. Din o lucrare de curêndu facuta resulta ca esis'a actualmente 2985 manufacturi, respandite pe suprafa'ia globalui, si ca aceste manufacturi, produc anualu 950 milioane chilograme chartia de tote speciele. Aproape diumatate din acesta chartia, adeca 475 milioane, este utiliata de imprimeria. Diuarele singure intrebuinteaza mai multu de 300 milioane chilograme, ce'a ce face căte 755,000 chilograme pe fia-care dì. Guvernele consuma pentru servitiele administrative 100 milioane chilograme; scólele 90 milioane; comerciul 120 milioane; industria 90 milioane; literale si corespondentele private, 50 milioane. Numerulu de barbati, femei si copii intrebuintati la fabricatiunea chartiei trece peste 190,000.

Legea de pensiune pentru invetiatorii poporali din Ungaria d'impreuna cu ordinatiunile ministeriale publicate in urma. Editiune separata din „Scóla Româna“ din Naseudu. Pretiulu 22 or. cu postporto.

Necrologia. Principele **Ioanu Gr. Ghica** tramsu estrordinariu si ministru plenipotentiaru alu Romaniei in Rusia, a murit in Petersburg, lovitu de unu junghiu. Densulu a fostu fiulu patriotului Domnului alu Moldovei Grigore Ghic'a si a lasatu unu nume stimat de toti. Ca deputat in camer'a conventionala a Moldovei, la alegerea lui Cuz'a, vota unirea personala. A fostu in mai multe rînduri Ministrul in Moldova, facu parte din cabinetul care proclama intr'unirea ministerielor si a camerelor romane. Elabora impreuna cu Negri memoriu justificativ in

in cestiunea monastirelor inchinate. Dupa detronarea lui Cuz'a, fă alesu vicepresedinte alu Constituantiei, apoi fă ministru alu lui Carolu I, elu contrasemna Constitutiunea si că ministru de resboiu pregati aperarea tierei fația de amenintarea otomana. Apoi fă numit agentu diplomaticu alu Romaniei la Vien'a, dupa ace'a in Constantinopolu, de unde se departă la erumperea resboiului; atunci guvernul romanu i-lu atasia pe lângă tiarulu, unde remasă si dupa resboiu, si cându Roman'a fă recunoscuta că statu independentu, i-se dete titlulu de tramsu estraordinariu si ministru plenipotentiariu, in care calitate functionă pâna la mórtea s'a.

Daniele Galu notariu cerc. si proprietariu in Secuieu, cu soția s'a Justin'a nasc. Unguru, că parinti; fii loru: Victor'ia, maritata dr. Em. Filipanu medicu suprefecturale in Naseudu, Joannita, Justin'a si Virgin'a că sorori si respectivu frate, cu anim'a înfrânta de cea mai sfasiatioră dorere anuncia, că multu iubit' a loru fiica si respectivu sora Cornelii'a Gallu, in Naseudu la 11 aprilie st. n. dupa prânz, in floră impupinda a vietiei, fiendu de 16 ani, si-a data candidulu sufletu in manile Creatoriului. Remasurile pamentesci ale bunei, blânde, inteleptei, de toti iubitei copile s'au astrucat la 16 lun'a curente st. n. in cemeteriul be-sericei romanę gr. cat. din Secuieu. — „Domnulu te-a iubit cu iubire eterna, de ace'a Te-a luat la sene, indurându-se“ (Jer.) Róga, draga Copila, — acolo susu, unde Te afli, in regiunile crescute intre cetele angerilor — pre Atotpotintele, se tinda balsamul de mangaiare pre animele săngerânde ale parintilor si fratilor Tei, cari nu Te voru uită si nu Te voru poté uită neciodata. La revedere in patri'a ceresca, scumpa Cornelia!

Pregatiri la nunt'a principelui de corona Rudolfu.

Vien'a 17 aprilie 1881.

Domnule Redactoru!

Speră că frumosale cetei de făoi Domnul Redactor! voru celiu cu interesare aceste orduri, fiindu-ca voiescu a Ve serie despre pregatirile nunt'ei principelui de corona, — si apoi cu cătu doru, cu căta insufletire nu mai cetescu fetele fecioare despre lucruri de acestea?

Nunt'a se va serbă in 10 Maiu. In dilele prime ale lunei Maiu Vien'a va fi dura loculu celor mai măreti festivități, de cări dela nunt'a regelui de presinte nu s'au petrecut in Vien'a.

Festivitatile acestea voru intrece in frumștă și marime pe jubilaeul din anul trecutu.

Ce chipu grandiosu va fi atunci ceteata, — ce misicare colosală in tôte partile ei!

Căta pompa, căta eleganță trebuie se arete Vien'a in acele dile la o serbare că si acăstă, de care intr'una diumetate de secul abia se petrecu un'a.

Senatul residentiei a pusu tôte in misicare, că se păta primă mirés'a intr'unu modu demn de Altef'a Sa si demn de vechiul renume alu residintiei.

Pregatirile s'au inceputu deja cu tótă energi'a; planul este gata. — Cu acăstă ocazie me marginescu pre lângă scrierea punctelor principali ale programei. Detaliul m'ar conduce prea departe.

Cele mai frumosе parti ale festivitatilor voru fi in 8 Maiu o festivitate populară in Prater; in 9, intrarea miresei in cetate si in 10 cunun'a.

Mirés'a princesa va sosi in dilele prime ale lui Maiu la Vien'a in societatea parentilor sei, cari voru luă parte nu numai la festivitate de aici, ci si la cele din Pest'a si Prag'a. Inaltii ospeti se voru primi cu cea mai mare pompa si se voru conduce la castelul din Schönbrunn prin strate cu porti triunfali, decorate grandios. In Schönbrunn va siedea mirés'a pâna in 9 Maiu — cându va ave locu intrarea in cetate. — Aici va culmină festivitatea; pentru acestu conductu s'au facut cele mai frumosе planuri si se facu cele mai energice pregatiri. — Conductul va porni din Favorita la podul Elisabetei. — Aici va fi o pôrta triunfala construită cătu se pote de splendidu. Sub pôrta va salută prima-tele residintiei mirés'a, a carei trasura singura va trece pe sub portalu, era celelalte voru trece pe de-o parte. Podul va fi ornăto cu responditoriu. De-aici va trece conductul catra curtea imperatresca.

Fără pucini voru fi inse norocosi de-a poté assistă, de-a poté vedé acestu maretu conductu. De pre-acum'a sunt vândute pentru diu'a de 9 Maiu tôte ferestrele de pe stratele amintite, si locurile de pe tribunile ce se voru construă; pentru ace'a că porului se i se deie ocazie de-asi petrece se va tîmă o Serbare populară in Prater la 8 Maiu. Program'a acestei serbari e fără bogata, si promite o serbare, ce neamu de neamu o va pomeni, precum dice romanul. — Cu un'a va fi in 10 Maiu, éra preotul cununatoru Cardinalul-primate din Praga, fiindu scaunul de archeipiscop in Vien'a vacantu. — Intre cele multe se va adresă principelui mire o felicitare din partea studentilor in 9 limbi, la care va luă parte si societatea stud. romani din Vien'a „Romani'a Jună.“ Presedintele societatii va fi in deputatiunea tramsa de studenti.

Atât'a acum'a. Despre decursu festivitatilor mi-voiu luă libertate a Ve serie la tempulu seu.

Primiti s. c. l.

Aureliu Cupsi'a.

Deslegarea Gaciturei de siacu din nrulu 3.

Copila tinerica
Tu svava floricica
Me faci se te iubescu,
Candu faci'a-ti frumosica
Cu multu doru o privescu!

V. M. Popu.

Bene o-au deslegatu: Dommle si domnișoare Mari'a Filipu n. Căsm'a, Sofi'a Stoianu, Cornelii'a Giuc'a, Ann'a Cuteanu, Emilia Onciu n. Ciavoschi, Veronic'a Lisanu n. Chitta, Ann'a C. Popu, Ludovic'a P. Popu, Mari'a C. Popu, Sofi'a Barbusiu, Elis'a Barbusiu, Victor'i'a Făgărasianu, Ann'a G. Moldovanu, Marili Caprariu, Id'a Mladinu, Victor'i'a Popu, Julia'n'a Valeanu, Amali'a Corbu, Emilia Salvanu, Sofi'a Cerniciu, Olga'n'a Valeanu, Margareta, si domnii Alessandru Popoviciu, Ioanu M. Petranu, Ilie Nedeleu, Mateiu Popu, Ioanu Popu Reteganulu, Ioanu Muresianu, Ioanu Dicu-Decanu, Ioanu Brind'a, Emilianu Mandasievski, G. B., Nicolau Popoviciu, Mihaiu Marcutiu, Ioanu Hozás, Basiliu Turcu, Ioanu Moldovanu, Demetru Mitrofanu, Isaia'n'a Hentesiu, Ignatul Borz'a, Iuliu Dragusiu, Vasiliu Radu, Gregoriu Popescu.

Premiale escrise le-au căscigatu: domn'a Ann'a G. Moldovanu si domnul Ioanu Muresianu.

Gacitura de siacu.

De Nicolau Popoviciu.

ne	ci	ne	i	ci	mám
n'am	nas-	spu-	ee	ni	tre-
de	mi	dia-	tun-	ma-	tra-
eu-	a-	i	se	in	a-
Dóm-	tóm-	tu,	Dé-	Pen-	Di-
vu-	tu-	ne!	ne	Of!	ea

Intre găcitori se voru sortiă icône frumosе si carti pretiose.

POST'A REDACTIUNEI.

Serbatori ferice cetei de cetei si cetei de familie!

Maritam'asiu marită... Nu scim cene te-a luă!

Tener'a amorisata... E fără desperata!

Me dusei să'ră pe luna... Poes'a nu tă buna!

Resultatul Concursului escrisu prin Administra-

tiunea acestui diurnal se va comunică in numerulu următoriu.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negruțiu.

Imprimari'a „Demeter & Kiss“ in Deesiu.

Terminul pentru deslegare e 1/13 Maiu.